

der ikke have Embede, at optræde i deres Kirker, har undret mig saavel som flere Andre overordentligt; thi det forekommer mig, at man vilde have al den Garanti, man kunde ønske, for at Sligt ikke misbrugtes hos den paagjældende Sognepræst, som jo maa bære det Ansvar, der kunde følge af, at han havde tilladt en fremmed Præst at optræde som Prædikant i sin Kirke. Det er jo dog aabenbart, at den Mand, der har offret sig til præstelig Virksomhed og modtaget den præstelige Ordination, maa føle sig stærkt drevet til at forkynde Guds Ord, og naar han ikke sidder i et Embede, vil han jo være forhindret fra at kunne gjøre det, ialtsald paa den virksomste Maade, naar han ikke kan faae Tilladelse til at optræde i en Kirke. Jeg kjenner en Mand, der i en Prædiken har udtalt sig efter min Overbeviisning saa fuldstændig og rigtig om dette Spørgsmaal, at jeg maa henvise dertil. Han siger deri, at enhver Gjerning, som Mennesket gjør med Trost, kan blive ham kjær, ja saa uundværlig som Aandedrættet, men om ingen Gjerning gjælder dette dog mere end om Ordets Forkyndelse, der staaer i en saa nøie Forbindelse med Menneskets hele indre aandelige Liv. Endvidere siger han, at han derfor ogsaa kommer med Ordets Forkyndelse til dem, han her talte til, skjøndt han var fremmed; han hittede, at han kom som Gæst, ikke som den, der var anmodet, men som den, der havde begjæret om Tilladelse til at prædike, at han ikke undsaag sig ved at bede derom og ikke skammede sig ved at være hunsvild ved Ordets Forkyndelse, ved at være berøvet sit kirkelige Hjem og nu ved Andres Godhed og Velwillie at have faaet et Steb, til derfra at tale Herrens Ord. Den Mand der har hittede dette, er den nuværende høitagtede Kultusminister, og det har derfor dobbelt undret mig, at han, der dog maa kunne tænke sig, at Andre, ligesaa vel som han selv, kunne føle Tilskyndelse til at forkynde Guds Ord, naar de have Ret dertil, men mangle et kirkeligt Hjem, nu som Minister erklærer, at det, der i den Henseende hidtil har været anseet for tilraadeligt, ikke i Fremtiden vil kunne tilstedes. Den ærede Minister er atter idag kommen tilbage til Spørgsmaalet om, hvad der under Forhandlingen af Loven om Sognebaands Løsning

blev hittede angaaende den administrative Afgjørelse; jeg skal oplyse det Væsentligste af, hvad der dengang foreslaa, og hvad der blev virkede det omtalte Forslags Tilbagetagelse, hvilket Forslag gik ud paa, at det skulde være ethvert Medlem af Folketirke tilladt at faae kirkelige Forretninger udførte af den Præst, han havde valgt til sin Sjælesørger, naar han benyttede den Tid, da den eller de ved Sognekirken ansatte Præster ikke benyttede denne. I Kultusministerens Fraværelse udtalte Indenrigsministeren paa hans Begne, at han vilde fraraade, at man her vedtog dette Forslag, kun nogle faa Dage før Rigsdagens Slutning — dette var altsaa den Begrundelse, der blev stillet i Spidsen for ikke at vedtage Forslaget — og endvidere henlede Indenrigsministeren Thingets Opmærksomhed paa, at Kultusministeren havde erklæret, at han administrativt vilde søge at opnaae det, som Endringsforslaget gik ud paa, samt at dette ikke var ganske udtømmende. Efter Anmodning førte jeg Ordet for Forslagsstillerne, og jeg udtalte da i den Anledning, at det var meget godt, at man havde faaet en saadan Tilfjendegivelse om, at Sagen kunde blive ordnet administrativt, men at det dog var et Spørgsmaal, om en saadan Foranstaltning, naar den kom ad den Vej, overalt vilde finde Anerkjendelse og blive adlydt; imidlertid hittede jeg, at jeg paa Grund af den Udtalelse, vi havde hørt fra den ærede Ministers Side, og tillige paa Grund af, at der i de Dage syntes at være Torden og Uveir i Luften paa et andet Steb, vilde tage Forslaget tilbage. Jeg troer ikke, at man heraf kan udlede nogen Anerkjendelse af, at det skulde være rettest at ordne Sagen administrativt. Den ærede Minister har erkjendt Muligheden af, at han i Gaarsmødet har brugt det Udtryk, at Sagen burde ordnes administrativt; han har i Virkeligheden brugt det, men da han nu har erklæret, at det ialtsald har været en Feiltagelse, falder jo dette Spørgsmaal dermed bort. Den ærede Minister har ikke villet anerkjende, at der ligger en Hindring for Frihedens Benyttelse deri, at man tidligst 48 Timer iforveien kan faae at vide af Sognepræsten, om Kirken er til Brug til den Tid, man kunde ønske at benytte den, eller